

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA,
EDUCACIÓN, FORMACIÓN
PROFESIONAL E UNIVERSIDADES

Ramal 3, Tortoreos
36449 - AS NEVES
Tif: 886 110 110
ies.pazo.merce@edu.xunta.es
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iespazomerce>

Organización
das Nacións Unidas
para a Educación,
a Ciencia e a Cultura

Membro de
Escuelas
Asociadas
a UNESCO

UNIÓN EUROPEA

PLAN ANUAL DE LECTURA.

CURSO 2023 / 2024

Biblioteca Rosalía de Castro

IES Pazo da Mercé

Bibliotecas
escolares
de Galicia

galicia

ÍNDICE

1. OBXECTIVOS
2. RUTINAS DE LECTURA. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS E TEMPOS
3. LIÑAS DE ACTUACIÓN PRIORITARIAS DA BIBLIOTECA
4. BIBLIOTECAS DE DEPARTAMENTO
5. RECURSOS HUMANOS
6. ITINERARIOS LECTORES
7. ACTIVIDADES PROGRAMADAS
8. ACTIVIDADES PARA A IMPLICACIÓN DAS FAMILIAS
9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

1. OBXECTIVOS

O Plan Anual de Lectura, elaborado pola responsable da biblioteca, en colaboración coa Comisión da Biblioteca, co Club de Lectura e cos distintos departamentos do centro, recolle as iniciativas relacionadas coa lectura para o presente curso escolar.

Os principais obxectivos para este curso son:

- aumentar no noso alumnado o gusto pola lectura.
- favorecer a visión da biblioteca como centro de información.

2. RUTINAS DE LECTURA. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS E TEMPOS

O noso centro recolle tres actuacións concretas de fomento da lectura:

2.1. Hora de Lectura

- Realizarase na aula, aínda que será organizada polo equipo da biblioteca, as sesións serán rotativas, de maneira que implicará a todo o profesorado do centro.
- Este curso, faremos lectura libre na aula.

Lembramos que esta hora non é unha hora de estudo nin se debe utilizar para preparar exames.

Se algún profesor precisa a hora de ler para facer algún exame, procurará cambiala por outra da súa conveniencia.

Neste tempo será fundamental o labor e a colaboración do profesorado titor explicando as bases establecidas para esa hora de lectura.

- A participación, valoración e aproveitamento da hora de lectura reflectiranse nunha ficha cadro que deberá ser cumprimentada polo profesor/a correspondente. Contabilizará o número de persoas que entorpecen a lectura do resto e, en xeral, o aproveitamento do grupo. Tamén o grao de aceptación da actividade por parte do alumnado e calquera posible incidencia no desenvolvemento da mesma.

2.2. Achegas dos departamentos

- Moitos departamentos inclúen actividades de lectura no seu facer diario, por exemplo:

- Fanse lecturas obrigatorias e optativas, e traballo con textos literarios e periodísticos nas materias de Lingua Galega e Lingua Castelá. Os alumnos de Lingua Castelá de 2º de Bacharelato traballan un texto periodístico cada 15 días.

- En Latín e Cultura clásica fanse lecturas obrigatorias e tamén se len outros textos vencellados ao temario e á cultura grecolatina, para despois facer comentarios de texto.

- En Economía fanse lecturas temáticas en clase como artigos de prensa, etc.

- O departamento de Francés selecciona e difunde lecturas de autores francófonos de todos os xéneros.

Un dos xéneros máis utilizados nos diferentes cursos é a poesía que tamén comparten en diferentes celebracións e actividades do centro, como o Día da Paz ou o Día da Poesía coa “Primavera poética”.

- O departamento de Inglés fai lecturas comprensivas utilizando diferentes técnicas (*skimming*, *scanning*, lectura en silencio, adaptación do ritmo de lectura ao texto...) case a diario. Ademais durante o curso lese un libro en 3º de ESO, dous en 4º de ESO e 1º de Bacharelato e dúas lecturas opcionais en 2º de Bacharelato. Despois realízanse actividades de comprensión.

- O departamento de Bioloxía e Xeoloxía traballa habitualmente textos na aula.

- Dende o departamento de tecnoloxía, concretamente no curso de 2º da ESO, o material didáctico que temos preparado consiste en presentacións e leccións que deberán ser lidas para poder realizar as actividades. Descartamos o formato de video por ser máis lento e porque o alumnado non escoita os audios. A tal fin, a actividade descomponse nunha serie de pasos que poden ser ilustrados con imaxes ou código informático, e para poder levala cabo, é

indispensable seguir en cada momento a instrucción correspondente a cada paso, de xeito que o alumnado terá que traballar a lectura e a comprensión dese paso antes de poder realizar o seguinte.

Entendemos que esta metodoloxía favorece a comprensión lectora orientada á realización de tarefas en calquera tipo de materia, e por iso consideramos interesante que se inclúa no plan lector.

- Os departamentos poderán enviar suxestións para a compra de fondos específicos para a biblioteca.

- Algúns departamentos organizarán actividades de busca de información na biblioteca.

2.3. O club de lectura

A comezo de curso, a profesora Montserrat Santos Barroso, coordinadora do Club de Lectura, organizará as diferentes seccións. Despois, coa axuda dos profesores colaboradores, decidiranse os libros a ler, os grupos dos que se encargará cada profesor, e os horarios e espazos onde se desenvolverán as reunións. O profesorado encargado de cada grupo fará o seguimento pertinente do alumnado do seu grupo.

Este ano en concreto os profesores encargados dos diferentes grupos serán:

- Montserrat Santos: literatura feminista, lectura de cómic manga e novela.
- Miriam Sánchez López e María Antonia Sousa: novela para alumnos con capacidades de comprensión lectora baixa.

Para o alumnado do Club de Lectura estarán dispoñibles en préstamo varios libros dixitais, previa entrega á coordinadora dun formulario de compromiso e responsabilidade asinado polo pai/nai/titor do alumno. Tamén a plataforma de lectura E-LBE.2

O club sempre organiza actividades extraescolares e saídas.

3. LIÑAS DE ACTUACIÓN PRIORITARIAS DA BIBLIOTECA

Posto que a biblioteca participa no Plan de mellora das bibliotecas escolares, da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, ten elaboradas unhas liñas prioritarias de actuación para este curso 2023-24 que achegamos como anexo.

4. BIBLIOTECAS DE DEPARTAMENTO

No noso centro cada departamento ten unha pequena biblioteca, pero este material non está aínda catalogado. Posto que dispoñemos de moi poucas horas de dedicación á biblioteca, non abordaremos de momento ese traballo. Neste curso centrarémonos en acadar unha comunicación fluída cos departamentos do centro, de cara a programar actividades. Ademais faremos unha revisión dos estantes da biblioteca dedicados a material específico de cada materia, para realizar unha actualización, ben retirando material xa obsoleto, ben comprando material actual que se considere útil para acadar os obxectivos propostos de animación á lectura e de establecer a biblioteca como centro de información e recursos.

O curso pasado comezamos a facer un inventario de todos os fondos da Biblioteca para prepararnos para o cambio de Meiga a Koha. Neste curso seguiremos traballando para rematalo.

5. RECURSOS HUMANOS

Este plan está elaborado para todo a comunidade escolar, polo que todo o profesorado debe participar del. Máis especificamente forman parte do equipo de biblioteca os seguintes profesores:

- Montserrat Santos (coordinadora): Tres horas de dinamización. Una hora de garda de biblioteca.
- Emilia Costa: Tres horas de biblioteca e atención aos usuarios durante tres recreos de 30 minutos.
- Esther Ferreiro: Unha hora de garda e atención aos usuarios durante dous recreos de 30 minutos.
- Antonio de Andrés: Unha hora de garda de biblioteca.
- Liliana Domínguez: Tres horas de garda de biblioteca e atención aos usuarios durante un recreo de 15 minutos.

- Lucía García: Catro horas de garda de biblioteca e atención aos usuarios durante un recreo de 30 minutos.
- Miguel Silva: Unha hora de garda de biblioteca.

En total serían 3 horas por parte da coordinadora da biblioteca, 14 horas de gardas de biblioteca, ademais da atención aos usuarios nos recreos.

6. ITINERARIOS LECTORES

O equipo da biblioteca fai periodicamente recomendacións de lectura aos usuarios, que promove no blog da biblioteca, coa etiqueta *animación á lectura*, e nos taboleiros de Pinterest, no taboleiro informativo, en Instagram e no andel de novidades da biblioteca. Tamén fomentaremos que sexa o alumnado quen promociione os seus libros preferidos, con recomendacións aos compañeiros. Así mesmo o profesorado de garda de recreos fará recomendacións personalizadas aos usuarios en función da súa idade e preferencias.

Isto, xunto coas recomendacións dos departamentos, e coa selección de libros de lectura obrigatoria nas materias Lingua Castelá e Lingua Galega, conforman un completo itinerario lector para o noso alumnado.

7. ACTIVIDADES PROGRAMADAS

A biblioteca, coa colaboración de parte do profesorado, realizará durante este curso as seguintes actividades:

- O noso Centro, en colaboración con outros centros do Concello continuará co proxecto: O MONTE NACE NA ESCOLA.

Este Proxecto de educación ambiental naceu como resposta a baga de lumes que arrasou o noso concello en outubro de 2017. O monte que rodeaba o Instituto quedou destruído.

O obxectivo principal é educar ao alumnado na importancia de coidar o medio ambiente da súa contorna. A Biblioteca participará neste proxecto con diversas actividades ao longo deste curso.

- Colaboración coas actividades das escolas UNESCOS programadas pola profesora Belén Jorge.

- o Colaboración coas actividades do equipo de dinamización lingüística.
- o Programa de formación de usuarios. Continuarase na liña dos cursos anteriores.
- o Campañas de lectura. Realizaremos periodicamente recomendacións de lectura, incluíndo lecturas para as vacacións. Tamén se fomentará a lectura de prensa: dende o blog, facilitamos enlaces a prensa nacional e internacional en diferentes linguas. Continuamos, ademais, coa subscripción ás revistas *Okapi*, *Muy Interesante*, *I love English*, *Grial* e *Pedagoxía*.
- o Encontros con autores. Intentarase organizar algún encontro con algún escritor ou escritora.
- o Concursos. Realizaranse diferentes concursos ao longo do curso escolar. Cada trimestre e ao final de curso outorgarase o *Premio ao mellor lector e a mellor clase lectora*.
- o Exposicións. Están programadas exposicións de libros de medo (para a celebración do Samaín), libros de ciencia (en novembro, mes da ciencia, Día do medio ambiente), libros románticos (14 de febreiro), libros de Rosalía de Castro (para o 23 de febreiro, día de Rosalía), prensa (para a semana da prensa en marzo), poesía (para o 21 de marzo) e obras do autor homenaxeado no Día das Letras Galegas 2023.
- o Obradoiros: estudarase a posibilidade de facer algún obradoiro de escritura.
- o Celebracións: o centro, e en concreto a Biblioteca, celebrará o Día Internacional da Biblioteca, o Día das Mulleres escritoras, o Samaín, novembro como Mes da Ciencia, o Día do Medio Ambiente, o Día Universal da Infancia, o Día contra a Violencia de Xénero, o Día de Rosalía de Castro, o Día da Muller Traballadora, a Semana da Prensa, o Día da Poesía, o Día do Libro e a Semana das Letras Galegas.

- o Mercado de libros de segunda man: se fose posible, organizaremos novamente este ano un mercado para intercambio de libros de segunda man con libros de temática variada seleccionados do expurgo da biblioteca e doados polo alumnado e profesorado. O alumnado pode conseguir, entregando un produto para unha recollida solidaria ou un libro de segunda man, novos libros para eles mesmos ou para regalar aos seus avós, pais ou amigos. Estes produtos serán recollidos polo concello das Neves, para o seu reparto polos medios habituais previstos no concello. En concreto no Mercado de Nadal os participantes recibirán, ademais do seu libro, unha rifa para unha cesta de material escolar que se sorteará en decembro.

8. ACTIVIDADES PARA A IMPLICACIÓN DAS FAMILIAS

Algúns adultos teñen o seu número de lector e acceden aos préstamos na biblioteca como un usuario máis.

Establecerase unha sección específica de libros para lectores adultos, que incluíra novidades, literatura clásica, prensa, revistas especializadas e todo tipo de lecturas demandadas por estes usuarios.

9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación para a valoración deste plan serán os seguintes:

- o Nivel de cumprimento do plan.
- o Grao de implicación do profesorado.
- o Grao de implicación das familias.
- o Grao de implicación do alumnado.
- o Mellora dos hábitos lectores do alumnado.
- o Mellora das habilidades do alumnado no uso e tratamento da información en diferentes soportes.

Traballarase cos mesmos procedementos de avaliación que no proxecto lector:

- o Reunións periódicas do equipo da biblioteca para analizar o funcionamento da hora de lectura, o número de libros prestados, nivel de éxito de actividades realizadas pola biblioteca, grao de utilización da Biblioteca polos distintos departamentos, mellores lectores, colaboración co Club de Lectura, etc.
- o Enquisa on line ao alumnado, a final de curso, sobre hábitos lectores e valoración da Biblioteca como fonte de recursos para a aprendizaxe e a

adquisición de coñecementos.

- o Enquisa on line ás familias a final de curso sobre hábitos lectores.
- o Enquisa on line ao profesorado sobre valoración das actividades da biblioteca e sobre a hora de lectura.
- o Elaboración da memoria final de curso da Biblioteca, onde se contrasten os obxectivos planeados coa consecución dos mesmos.

ANEXO

Liñas prioritarias de actuación 2023-24

1. Organización e xestión.

- Presentación no Claustro, na Comisión da BE e no Consello Escolar das liñas de actuación correspondentes.
- Continuar coas reunións trimestrais da Comisión da BE.
- Revisión e actualización do Proxecto Lector e do PAL, coas achegas dos diferentes departamentos.
- Rexistro dos fondos a través do programa Meiga e da etiquetaxe de libros. Estamos inventariando os fondos da biblioteca e expurgando para prepararnos para ao cambio ao KOHA.
- Na nova Biblioteca, estreada o curso pasado, continuaremos reorganizando os espazos para ubicar os libros das distintas materias. Tamén temos unha estantería específica para os Libros Ilustrados, situada no espazo adicado a lectura grupal (agora temos un espazo específico para lectura individual, lectura grupal e reunións do Club de Lectura) .
- Actualización de carnés/nº de usuario a comezo de cada curso e introdución do código de barras nos rexistros para posibilitar o auto-préstamo.
- Actualización de fondos bibliográficos de acordo coas necesidades de departamentos e persoas usuarias e difusión das novidades e libros de lectura obrigatorias no blog da Biblioteca.
- Promoción e suxestións de lectura de diferente temática e en diferentes linguas.
- Fomento da biblioteca dixital coa actualización de recursos electrónicos (ordenadores, *ebooks* e tabletas para uso do alumnado) e continuar e continuar coa integración das TIC e ELBE-2 nas actividades de fomento da lectura, co apoio do profesorado do Centro.

- Planificación, asesoramento e supervisión da “Hora de Lectura”. (Organización trimestral).
- Programación de actividades culturais e educativas para a comunidade escolar, actividades para diferentes conmemoracións, exposicións temporais de diferente temática e difusión das actividades
- Colaboración con outras bibliotecas e institucións, especialmente da nosa contorna. Participación en actividades en colaboración con entidades educativas externas ao centro. Programación de saídas didácticas.
- Apoio ás materias de Proxecto Competencial, Oratoria ou calquera outra que precise dos fondos da Biblioteca.

2. Recursos da biblioteca

- Actividades de busca de información tomando a biblioteca como centro de recursos en colaboración cos diferentes departamentos na confección das probas.
- Obradoiros e concursos de narrativa, poesía, cómic, teatro, relato curto de distinta temática.
- Exposicións solicitadas a entidades externas.
- Concursos de fotografía (outono fotográfico, fotografía matemática, fotografía ambiental, patrimonio...) e exposición de traballos do alumnado na biblioteca.
- Tertulias e debates en torno a temas de actualidade (novas, efemérides).
- Proposta aos departamentos de proxectos documentais en base á diversidade natural e o patrimonio cultural e artístico da nosa comunidade.
- Mantemento nos recreos de actividades e xogos de expresión e comprensión lingüística, así como concursos de coñecemento (o “Trivial” adaptado á ESO, o parchís ortográfico, xadrez, cubo de Rubik, etc)
- Proxección de vídeos de distinta temática: vídeos divulgativos coa colaboración da Vicedirección e dos departamentos, vídeos de literatura, booktrailers, adaptacións literarias levadas ao cine e tamén adaptacións musicais (poemas musicados).
- Xogos, buscas do tesouro, webquests e actividades Jclick a través da aula virtual.
- Consolidación e difusión do blog da biblioteca, do Instragam e do club de lectura como plataforma de comunicación, formación e espazo de lecer.

- Catalogación e mantemento da filмотeca cara ao préstamo a departamentos e a usuarios e incorporación de xogos educativos e didácticos para PC e televisión aos fondos da biblioteca.
- Apoio ao profesorado que traballe por proxectos coa selección e ampliación de recursos educativos na rede e difusión de información para a xuventude dende o blog da biblioteca, Instagram e dos paneis informativos do centro.
- Colaboración coa Vicedirección, incluídas as actividades ligadas á lectura e/ou cinema, co EDLG potenciando a biblioteca como espazo de Normalización Lingüística e co comité UNESCO, na organización de efemérides e celebracións. Colaboración coas actividades do Club de Lectura promovendo encontros con autores. Colaboración con outras bibliotecas escolares, biblioteca das Neves, o Centro de Día ou o colexio de primaria das Neves.

3. Formación de usuarias/os.

- Visita por titorías : estudo das normas da BE, do horario, dos seus espazos, da nosa CDU e do sistema de préstamo. Difusión do MEIGA dende o blog e Instagram da biblioteca. Reparto de dípticos nas aulas coas normas de funcionamento da biblioteca e coas condicións de préstamo, tanto de libros como películas.
- Información e asesoramento no uso dos ordenadores para o alumnado nos recreos e consolidación e ampliación no blog e Instagram do espazo “Formación de usuarios/as”
- Afianzamento do grupo de alumnado colaborador.

4. Fomento da lectura

- Colaboración no desenvolvemento do Proxecto Lector de Centro e do Proxecto de Mellora das Competencias Lingüísticas en colaboración cos departamentos e co Club de lectura.
- Proposta ao Claustro da “Hora de Lectura”. Combinar a hora de lectura libre, con lecturas en voz alta a partir de textos seleccionados para conmemorar efemérides ou celebracións. Programar unha hora ao trimestre de lectura na Biblioteca. Fomentar a hora de lectura no Ciclo.
- Recoñecemento público de lectores destacados ao longo do curso e da “clase lectora”.

- Elaboración de guías de lectura e recomendacións de páxinas web, de lecturas, cine e pasatempos didácticos, taboleiros en Pinterest, e recomendacións de lectura personalizadas para alumnado e familias . Actividades e xogos de “animación á lectura” e promoción do “andel de novidades”. Fomento da lectura de prensa, revistas dixitais con enlaces no blog e Instagram.
- Recollida de suxestións do alumnado e profesorado para a compra de novos exemplares.
- Organización dun mercado solidario de libros e revistas de segunda man invitando a participar a toda a comunidade educativa.

5. **Biblioteca inclusiva.**

- Ampliación do material sobre igualdade e diversidade (feminismo e colectivo LGBT)
- Ampliación do material específico para alumnado con necesidades específicas de apoio educativo apoiándonos nas suxestións do departamento de orientación.
- Sinalización da biblioteca que facilite a comprensión por parte de todo o alumnado, tamén daquel que presenta dificultades para a lectura.

6. **Outras actuacións.**

- Diseñar máis actividades virtuais: videoconferencias para celebrar efemérides, sesións de clubs de lectura ou simplemente reunión de adeptos.
- Adquisición de recursos dixitais. Elaborar un banco de recursos online.
- Aproveitar a compra dunha televisión para uso das titorías, Club de Lectura ou calquera docente que queira utilizala.
- Identificar as necesidades en materia de cultura dixital de alumnado e familias, a través das enquisas realizadas polo noso equipo.

7. **Avaliación.**

Criterios de avaliación:

- Comprobar o grao de aproveitamento do espazo físico da BE e da centralización dos seus recursos e a elaboración de materiais para a difusión da biblioteca.

- Verificar a adecuación dos novos fondos ao interese da comunidade educativa.
- Verificar a implicación dos proxectos da BE na dinámica global do Centro e valorar a participación das familias en actividades programadas para a Comunidade.
- Constatar a mellora no hábito lector dos usuarios e as súas habilidades no uso e tratamento da información nos diferentes soportes e valorar o papel da biblioteca escolar como factor de compensación social.

Procedementos de avaliación:

- Estatísticas sobre movemento de fondos, enquisas ao alumnado, familias e profesorado sobre a lectura e a biblioteca como centro de recursos na aprendizaxe.
- Reunións do Equipo da B.E., do Claustro e da Comisión da B.E., Reunións co Equipo de Colaboradores/as entre o alumnado.
- Elaboración da memoria final de curso, valoración e conclusión.

8. Recursos humanos.

O equipo da biblioteca estará composto por:

- A responsable da mesma, Montserrat Santos Barroso, membros do Equipo Directivo e profesorado que manifesta o seu desexo de colaborar se a distribución horaria o permite.

Horario de apertura:

- Abrirase a biblioteca durante os recreos e nas horas que haxa profesorado con horas de atención á biblioteca. Se fose posible, abrirase a biblioteca en horario extraescolar.

O tempo de dedicación do profesorado neste curso foi de 14 horas, incluídos os recreos. Poderá incrementarse sempre que a dispoñibilidade horaria e a organización do centro o permita.

As Neves, 25 de setembro 2023

